

လူိုင်းမိုင်းရှမ်းတုမ် လူင်ပွင်လိုင်မိုင်းမျိုခ်,မ၊
 ထါခ်ဗွင်းလူင်ဗါ,ဂီခ်နှိုင်းဂူခ်းမိုင်းဗလး; ဂူခ်းခပ်;ဂူခ်းကွပ်,
 ထါခ်ကွခ်ရှပ်ဗါ,ဂီခ်နှိုင်းဂူခ်းမိုင်း

ပပ်.ပိုင်သီခ်း;သါမ်ရှပ်ဆပ်.ဂူခ်းမိုင်းဗလး; လွင်းတါင်းရှိုခ်း

ဗွင်းတမ်းမိုင်းရှမ်းတုမ် ပပ်.ပိုင်မါခ်း,(၁၈)

၇၀၁၇အီး;၊ လိုခ် July ၇၈ ဝခ်း

ပပ်.ပိုင်လွင်;တၢင်းသီခ်းမံဆင်ဂှီခ်းလးလွင်;တၢင်း

ဂှီခ်း

(၇၀၁၇ဆီ; ဗွင်းတမ်းမိုင်းဂှီခ်းတုမ် ပပ်.ပိုင်မံ ၁၈။)

၁၇၂၄ ဆီ;၊ လိုခ်ပ်တ်,လွင်; ၂ ခမ်း;

(၇၀၁၇ ဆီ; လိုခ် July ၇၈ ဝခ်း)

ခေးအမ်း

လွင်;ဂိပ်းကပ်သီခ်းမံဂှီခ်းဆပ်.ဂှီခ်း ဆင်,ဂှီခ်းပေးတေလံး; သီခ်းမံဂှီခ်း၊ တူဝ်သတ်း၊ ဂှီခ်း/ဂှီခ်း၊ ခုမ်းခွင်၊ ဂၢခ်းငါခ်း၊ နှဲးလိုင်း;မိုင်း၊ တၢင်းခေးမု န်းလိုင်းဂိပ်,လူလှ်; သီခ်းမံဂှီခ်းဆပ်.ဂှီခ်းကခ်လိုင်းလှ်;လီလီ၊ လွင်;ဂိပ်းကပ်သီခ်းမံဂှီခ်းဆပ်.ဂှီခ်း ဆခ်.ဂေး; ဂှီခ်းပေးခိုတ်းမ်ခ်းဗီင်,ပိင်းဂခ်တၢင်း လခ်.ပပ်.ပိုင်ဂှီခ်းမိုင်းမိုင်း ကပ်သီခ်းမံ လိုင်းဆခ်. ဂှီတ်းပိခ်ငပ်;ဂိုခ်းမခ်းသေ ဂှီခ်းပေးလှ်;တိုင်းဂှု,လံး; ပုခ်းတၢ,တေမီး ဆမ်.တွခ်း ဗွခ်းလီ လွင်;မၢဂ်;မီးဂှီခ်းမိုင်းတေဂှီခ်းမုခ်းခိုခ်းယှ်, မှ်,သုင်သေလး; ဗွင်းမိုင်းဂှီခ်းတုမ်လင်,လံး;ပိုခ်းအပ် ပပ်.ပိုင်ဆ်.ယပ်.။

ဂခ်(၁)

သီခ်း;လိုင်းလး; လွင်;ပိုတ်,အေတီးပွင်,

၁။ ပပ်.ပိုင်ဆ်. တေလံး;ဂှီခ်းဝး; ပပ်.ပိုင်ဂိပ်.သီခ်းမံဂှီခ်းဆပ်.ဂှီခ်းလး; လွင်;တၢင်းဂှီခ်း ဆ်.ယပ်.။

၂။ ခေးဂှုမ်းကခ်ပးနှဲးပပ်.ပိုင် လိုင်းတှ်းဆ်. တေလံး;မီးတီးပွင်, ဆင်,မ့ဂ်,လၢတ်;အေ ဆ်.ယပ်.ဂေး-

(ဂ) မ့ဂ်.လုမ်းလှိုင်ပွင်လိုင်းကခ်ဝးဆ်. ခံးဝး; မ့ဂ်.လုမ်းလှိုင်ပွင်လိုင်း;မိုင်းဂှီခ်းတုမ် ယပ်.။

(ခ) သီခ်းမံဂှီခ်းဆပ်.ကခ်ဝးဆ်. ပးလိမ်သီခ်းမံဂှီခ်းဆပ်.ဂှီခ်း၊ တူဝ်သတ်း၊ ဂှီခ်း/ဂှီခ်း၊ ခုမ်းခွင်၊ သီခ်းမံ

ဇန်နဝါန်လေး၊ ပူးတင်းခေးမုန်း ကန်ဂီဝ်လူလှ်း
သီခ်းမံဆခ်းယဝ်။

(င) ဂိုခ်း/ဂိုင်း ကန်ဝါးဆံ့. ပူးလိမ် တီးဂူးခ်းယူ၊
တီးဝံ.တူဝ်သတ်း၊ တီးဝံ.ခူးခွင်လေး၊ ပူးဝံ.တီးဂိုတ်းဂါ
ခ်းလိဝ်းဆခ်းယဝ်။

(လ) ဗူးဂူးခ်းဆူးဂိုခ်းကန်ဝါးဆံ့. ဂီဝ်,လူလှ်းလွင်;တင်း
ဆူးပပ်.ပိုင်ဆံ့.သေပိခ်းဂေ.ကန် မီးပုခ်းဖွခ်းတု,ကွ
ခ်းဂွင်ဂူးခ်းဆူးဂိုခ်း ဆခ်းယဝ်။

(သ) ဗူးဂီဝ်းသီခ်းမံဂွင်ဆပ်. ကန်ဝါးဆံ့. မိုဝ်းတေဂီဝ်း
ကပ်သီခ်းမံဂွင်ဆပ်.ဂူးခ်းဆခ်း.ပိခ်းဂေ.ကန်ဂု,ခိုခ်း
ဂိုခ်းယဝ်. လိဝ်းမီးဝံ.ဆူးလေးတွခ်း; ကန်မဂ်.ခခ်း,ဝံ.
တု,တေဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံဂွင်ဆပ်. ဆခ်း. ခေးထမ်
ကန်လိဝ်းတေထမ် တေလံ;ဂု, ပိုခ်းလေးဝံ.ထူး
ဂူးဆူးဂိုခ်းကွခ်းတင်းသေယဝ်. ဂို;ဗူးဂူးခ်းဆူးဂိုခ်း
ကမ်,ဆခ်း ဂို;ဗူးမီးပုခ်းဖွခ်း တီးဆူးဂိုခ်းဆခ်း.
ဂိုတ်.ဂေ.တွပ်,သေ လိဝ်းသီခ်းသို,ခေးတွပ်,ယဝ်. ခိုခ်းဂု,
ဂီဝ်းသီခ်းကပ် ခေးလွဂ်းပိုင် လိဝ်းဆခ်းယဝ်။

(ဃ) ဗူးထတ်းသီခ်းမံ ကန်ဝါးဆံ့. ပိခ်းဂေ.ကန်
ထတ်းသင်းခိုင်ပွင် ဆိုဝ်ဗူးဂီဝ်းသီခ်းမံ ဆူးလေးတွခ်း;
ကန်တမ်းဂွင်းဝံ. တု,ဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံဂွင်ဆပ်.ဂူးခ်းဆ
ခ်းယဝ်။

(တ) ထမ်ဖွင်းလူင်ကန်ဝါးဆံ့. ထမ်ဖွင်းလူင်ဇံ၊
ဂီခ်းဂိုင်းဂူးခ်းမိုင်းလေး၊ ဂူးခ်းခပ်; ဂူးခ်းကွဂ်, လူင်ပွင်
လိုင်;မိုင်းဂူးခ်းတုမ် ဆခ်းယဝ်။

(ထ) ဗွင်းလူင်ကန်ဝါးဆံ့. ဗွင်းလူင်ဇံ၊ ဂီခ်းဂိုင်း
ဂူးခ်းမိုင်းလေး၊ ဂူးခ်းခပ်;ဂူးခ်းကွဂ်, လူင်ပွင် လိုင်;မိုင်း
ဂူးခ်းတုမ်ဆခ်းယဝ်။

(ဆ) မဂ်.လုမ်းမီးပုခ်းဖွခ်းကန်ဝါးဆံ့. ပိခ်းထမ်ဖွင်း

လှိုင်ဖေ၊ ဂူဆန်းခပ်; ဂူဆန်းကွက်, ငလ; ဖေဂီဆန်ရှိုင်းဂူဆန်းမိုင်း
ထာဆန်ကွန်ရှိုင်းဂူဆန်းမိုင်း ဆန်.ယပ်.။

ဂန်(?)

ခွင်းဂိုပ်းကပ်သီဆန်းမာ်ရှပ်ဆပ်.

၈။ မဂ်.လှမ်းလှိုင်ပွင်ထိုင်ဆံ.-

(ဂ) တီ; ဆွဲ; ထိုင် မိုင်းရှမ်း; တုမ်ပတ်းပိုဆံ.ဂေ; ယပ်.။
ပိန်ပွတ်းပိန်တွန်ဂေ; ယပ်. ဂိုပ်းကပ်သီဆန်းမာ် ရှပ်ဆပ်.
ဂူဆန်း လံ; ယပ်.။

(ခ) ငေ; တွန်; ထိုင်းတေဂိုပ်းကပ်သီဆန်း; မာ်ရှပ်ဆပ်.
ဂူဆန်း: ထိုင်းမီးလွင်းယပ်, ဗိုတ်, ဆန်. တေလံ;
လိပ်; ရှိန်းထတ်; သင်း; တူလ်း လွက်; လမ်းကန်ထိုင်
ဂိုပ်းလံ; ဆန်.ယပ်. ကပ်တင်းလွက်; လမ်းကန် ရိုင်, လိပ်;
သုတ်းသေ ဂိုပ်းဂျ, လံ; ယပ်.။

၉။ မိုပ်းဂိုပ်းကပ်သီဆန်းမာ်ရှပ်ဆပ်.ဆံ. ရှိ; ပေးဆိုတ်; မိန်းဗီ
ငံ, ပိင်းဂန်တင်း လန်.ပပ်.ပိုင်ဂူးမိုင်းမိုင်း ထို.တိုင်းဆန်.
လွင်းကန်ပန်တင်းဂူဆန်း.လှမ်းဂေ; ဂိုပ်းသီဆန်းမာ်ရှပ်.လတမ
ဂ်.ဂျ. ဆွဲ; ဂမ်, ဗျ, မဂ်; မန်းဝံ. တေသို, ပူးရှိတ်းသင်း; လွမ်း
ဂျ, ဆံယပ်.။

ဂန်(၈)

လွင်းခွတ်, ဗွေ; လှမ်းဂေ; ဂိုပ်းကပ်သီဆန်းမာ်ရှပ်ဆပ်.ဂူ
ဆန်း ငလ; ပုဆန်း; ဗွေဆန်းခပ်ငလ; သုဆန်, ရှိတ်းခပ်

၁။ မဂ်.လှမ်းလှိုင်ပွင်ထိုင်ဆံ. လွမ်းဆင်, ပပ်.ပိုင်မာ်ခ
ဆန်, (၈)သေ တျ, ရှိတ်းသင်း; ဗီဆန်ဂါဆန် တေဂိုပ်းသီဆန်း;
မာ်ရှပ်ဆပ်.ဂူဆန်းဆန်. တေလံ; ခွတ်, ဗွေ; ပန် ငပ်; လှမ်း
ဂေ; ဂိုပ်းကပ်သီဆန်းမာ် ရှပ်ဆပ်.ဂူဆန်း: ယပ်.။

၂။ ဂိမ်လပ်; လွမ်းထိုင်မိုင်း ဂေ.ကန်လပ်; လွမ်းထိုင်မိုင်း
ပန်ပုဆန်း; ဗွေဆန်းဆန်. တေလံ; ပိန် ဗျ; ဆင်ထိုင်; လှမ်းငပ်;

ဂေဠုဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်.ဂူခ်း ဆခ်း.ယဝ်.။

Z။ မုဂ်.လုမ်းလုင်ပွင်ထိုင်;ဆံ. တေလံ;ကပ်ဂူခ်းထိုင်ပး
တင်းတုးဆံ.သေ တေလံ;ခွတ်,ဗွံ; ငဝ်းလုမ်းဂေဠုဂီဝ်.ကပ်
သီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်.ဂူခ်း ယဝ်.-

(ဂ) ဗွင်းလုင်မိုင်းဂူမ်းတုမ် ထါခ်းဗွင်းလုင်ဗေံ,ဂူခ်းခပ်;
ဂူခ်းကွဂ်,ဗလ; ဗေံ,ကီခ်းဂိုင်းဂူခ်း စူဝ်ပပ်;

(ခ) ဗွင်းလုင်မိုင်းဂူမ်းတုမ်ဂိုဝ်,လုလုးဂပ်းဂါ,ထါခ်းဗွင်း
လုင်ခပ် ဂိုမ်စူဝ်ပပ်;သွင်ဂေဠု;

(င) ဗေံခ်းဂါခ်းလွင်;ဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်.ဂူခ်း
ဂိုမ်ဗွင်းလုင်ခပ် ထိုင်;တေလံ;ဂီဝ်းထါခ်းဗွင်းလုင်
ဗွေ;ခပ်;လုမ်းခပ်

(ဇ) ဂိုမ်ဗွင်းလုင်
ဗွေ;ဆါမ်းဆွံ; ထါခ်းဗွင်းလုင်ဗေံ,ဂူခ်း ခပ်;ဂူခ်းကွဂ်,ဗလ;
ဗေံ,ကီခ်းဂိုင်းဂူခ်း

ဝ။ ဗေံခ်းဂါခ်းပုခ်းဗွေခ်း; လုမ်းငဝ်းဂေဠုဂီဝ်းသီခ်းမံၤစူဝ်
ဆပ်.ဂူခ်းဆံ. ပီခ်းဆင်,ပးတုး ဆံ.ယဝ်.-

(ဂ) တု,ဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်. လွင်းရှါင်းဂိုခ်း
ခိုင်ပွင်၊ လွင်းဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံၤ လွင်းတုမ်ဂိုတ်း

သီခ်းမံၤဗလ; လွင်းပိုခ်းကွဂ်,ဗဆ ထိုင်;ကခ်းပးဆွံ;
ဆုးဂါခ်းဂီဝ်းသီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်.ဂူခ်း တင်းသီခ်းဆခ်း.
ဆင်,စိုဝ်တေယဝ်.တုဝ်ဂု,လီငါမ်းဆခ်း. တေလံ;ကွခ်း
စူဝ်ဂိုတ်းသင်းလွမ် ဆင်,မူ,ပိုင်, လုင်ပွင်ထိုင်မီးဝ်.ဆ
ခ်း.ဂေဠုး။

(ခ) တု,ဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်.ဂူခ်း မဂ်းမခ်းပခ်း ခပ်း
မံၤစူဝ်ယွံ; တင်းလွင်းလီ.သင်,
ကခ်းမုဂ်.လုမ်းမီးပုခ်းဗွေခ်းခပ် တိုင်,ဗဆမးဆခ်း။

(င) ဗေံခ်းဂါခ်းလွင်;ဂီဝ်းကပ်သီခ်းမံၤစူဝ်ဆပ်.ဂူခ်းဗလ;
ဂိုဝ်, လုလုးထါခ်းဗွင်းလုင် ထိုင်;ဂပ်.ဂါ, တေငုပ်.လီ.

ဂန်သေ ဂြိုဟ်းသင်းဂျ၊

(က) ခွတ်, ဗွေ.သေ မဂ်းမခ်းပခ်ပုခ်းဗွေခ်းအျးဂါခ် လုမ်း ဂေျးဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အပ်.ဂူခ်း၊ တိုင်းလေးတွခ်းလူင် ကမ်, အခ်အေ, မိုင်း၊ လိခ်လိခ်မိုင်းဂူမ်း; တုမ်၊ လေးတိုင်းလတ်; ဂပ်, ကုပ်.ခင်း ကမ်, အခ်လေးတွခ်းလတ်; ဂပ်, ကုပ်.ခင်း၊ လေးတွခ်း၊ လေးဝိင်း၊ ပွဂ်.ဝိင်း ကမ်, အခ် ကိုင်း, ဝါခ်း လိုင်းအခ်း။

(သ) တုခ်း; တျ, လွင်းဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အပ်.ဂူခ်းတေယပ်.တူပ်လီထိုင်တီးဂျ, အခ်. လှိုဂြိုဟ်းပခ် အင်, ကခ်လူပ်, အခ်. ဂါ။ လုမ်းငပ်; ဂေျးဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အပ်.ဂူခ်းခပ် ဂြိုဟ်းသင်းလိခ်အခ်. ပိခ်အင်, ပျ.တုးခ်.ယပ်.-

(ဂ) တျ, တေဂြိုဟ်းသင်း လွင်းဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အခ်. တီးလုမ်း၊ ထာခ်ဂူင်းဂါခ်၊ မဂ်.လုမ်းလေး; အျးဂါခ် တင်တူပ်ဂြိုဟ်းသင်း လိုင်းလှိုသေကမ်, ဝျ; တေပခ် ပုခ်းဗွေခ်းဂျ, အ၊

(ခ) ဂိပ်, လူလု်း; အျးဂါခ်ဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အေ.သေ ဂြိုဟ်းသင်း လွင်းပခ်ပိင်, လျ, လွင်းသူခ်းတုမ် လေး; လွင်းဂြိုဟ်းသင်း; တူင်းဆိုင် တီးဂူခ်းမိုင်း၊

(င) ပုခ်း; တျ, ဂြိုဟ်းသင်း လွင်းဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အေ.သေ ပခ်ပုခ်းဗွေခ်းအျးဂါခ် ဗူထတ်းသိခ်းလေး; ဗူဂိပ်းသိခ်းမိ တင်းသမ်.ခိုခ်းဂူပ်းသိမ်း ပုခ်းဗွေခ်းအျးဂါခ်ခပ်၊

(လ) ပုခ်း; တျ, လွင်းဂိပ်းသိခ်းမိဂ္ဂုတ်အေ. ဂူမ်း; ဂူမ်းဂန်တင်း မဂ်.လုမ်း လုမ်းဂမ်, ဗျ, ထာခ်လူင်ပွင်လိုင်း၊ မဂ်.လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်း၊ မဂ်.လုမ်းလိုင်းကမ်, လှို; လူင်ပွင်လိုင်း; ဆုံးမိုင်းလွဂ်; မိုင်းသေ ဂြိုဟ်းသင်းဂျ,၊

(သ) ကပ်လွဂ်; လှို; ဂြိုဟ်းသင်း; အျးဂါခ် တင်းလွင်းလှိုထိမ် တီးလုမ်းကခ်ပျးဆုံး မိဂ်ခ်, ဗေ(က) အခ်.သေ ခပ်.ခိုင်အျးဂါခ် လှို.တိုင်းဂျ, လေး; တေ, တင်း; ဝိုခ်းဂွင်ဂါခ်ကခ်ဆိုင်;။

ဂဏ်း (၂)

လွင်းဂီဝ်းကပ်သီဆ်းမံဂှ်ဆပ်.ဂူဆ်း

10။ ဖွင်းလွင်ဆံ. တၢ,တေခပ်.ခိုင်ထတ်းသၢင်း;ဆးဂါဆ်
လွင်းဂီဝ်းသီဆ်းမံဂှ်ဆပ်.ဂူဆ်းဆဆ်.သေ တေလံ;ပခ်ပု
ဆ်း;ဖွဆ်းလွမ်ဖူး;လီ.သင်,ထၢဆ်ကွဆ်ဂှ်ဂီဆ်ဂှ်းဂူဆ်း
မိုင်းဂှ်;ပီဆ်ဖူး;ကပ် ပုဆ်း;ဖွဆ်း
သီဆ်းမံဂှ်ဆပ်. ဆဆ်.ယဝ်.။

11။ ဖူးမီးလဆ်. ကပ်ပုဆ်း;ဖွဆ်းသီဆ်းမံဂှ်ဆပ်.ဆံ.-
(ဂ) ခေးမုဆ်းကဆ်လံ;မးတီ;သီဆ်း;သါမံဆဆ်. တေလံ;
ပိုဆ်ဖေဝ်,ပခ်ဝံးဝံးဆံဂေး။

(ခ) တေလံ;ခပ်.ခိုင်ထတ်းသၢင်း; လွင်းဂှပ်.ကပ်ပိုင်ဖေဝ်
ခေးထၢမ်၊ လွင်းဂှ်တံးသၢင်း;လွင်းပိုင် သီဆ်းမံ၊ လွင်းထိင်း
သီမ်;ခေးမုဆ်း;လး; လွင်းပေ.ပိုဆ်ဖေဝ်ဆ် လိဂ်;လံးငါ
ဆ်းလိဝ်းဆဆ်.။

(င) ဖေဆ်လိဂ်;လံးငါဆ်းလိဝ်းကဆ်ဂှ်တံးဝံ. လွမ်;
ဆင်,မံခဆ်,လး(ခ)ဆဆ်. ဆင်,ဂှ်တေကမ်, ကပ်
ကွဂ်,ပးလွင်း;သုဆ်,တူဂ် ဂူဆ်းသေဂေ.ဂေ.ဆဆ်. တေလံ;
ဂေးဂင်း;ပခ်ဂေး။

12။ မိုင်းဂေ,သၢင်း;ဆးဂါဆ်ဂီဝ်းကပ်သီဆ်းမံ ဂှ်ဆပ်.
ဂူဆ်းဆဆ်.-

(ဂ) မုဂ်.လုမ်;လိဝ်းမီးပုဆ်း;ဖွဆ်း;၊ ဖူးထတ်းသီဆ်း;လး;
ဖူးဂီဝ်းသီဆ်း;သါမံဆံ. မီးပုဆ်း;ဖွဆ်း
ဂှ်တံးသၢင်း;လံ;တီ;ဆ်း;ဆးတီ; ကဆ်တူဂ်;ပုဆ်း;ဖွဆ်း;ဆ
ဆ်. တၢ,ခပ်;လံ;ဆ်း;ဂှ်ဆ်း/ဂှ်း မိုင်း;ခါးယၢမ်;ကဆ်မဂ်းခ
ါဆ်းဝံ.ဆဆ်.၊ မီးခွါင်း;တံမ်;မံလံ;ကဆ်လုဂ်,လံ;တံမ်;မံဂှ်
ဆ်း/ဂှ်း ဆံဂေး။

(ခ) မိုင်း;ဖူးဂီဝ်းသီဆ်းမံတွင်းထၢမ် ခေးထၢမ်ကဆ်
မဂ်းမံဝံ. တီ;ဂူဆ်းမိုင်းလိဝ်းယူ,သဝ်းဆ်း;ဆးတီ;

ကန်မင်းမာဝံ.အန်. တင်းသမ်.တီမ်းသွံ,လွက်;ပိုင်ကန်မင်းမာဝံ.အန်.အံဂေ.ကန်လံ;ခါမ်, တွင်းထါမ်အန်. မီးပုန်း;ဖွန်းတၢ,တေလံ;တွပ်,ပန် လိုဝ်းလှံ.သေတေလံ;တွပ်,သွံ,ပန် လွင်းလိုဝ်းလှံ; တီးလွက်;သီန်းမာအန်.မီးဝံ.ပုန်း;ဖွန်းဂေး။

(င) ဂေ.တွပ်,ပန်ခေး;ထါမ်အန်. တေလံ;ပီခ်ဖူးဂွန်းအး;ဂိုန်း ကမ်,အန် ဖူးမီးအး;ဂိုန်းသေ သမ်.မီးပုန်း;ဖွန်းတၢ,အး;ဂိုန်းအန်.အံဂေး။

?/။လှမ်းငင်းဂေးဂိုင်းသီန်းမာဂွပ်အပ်.ဂူန်းအံ. တၢ,တေဂိုင်းသီန်းမာဂွပ်အပ်.အန်. ပေးတေပန် ပုန်း;ဖွန်းဖူးထတ်းသီန်းငလး; ဖူးဂိုင်းသီန်း;သါမာအန်. တေလံ;ငုပ်.လှံ.ဂန်တင်း ဂူန်းလိုဝ်း တီးထါခ်ရှင်းဂါခ်တင်းမုဂ်.လှမ်းပုးဝံ.တီးတုးအံ.သေ ပန်ပုန်း;ဖွန်းလံ; တၢ,ပီခ်ဖူးထတ်းသီန်း;သါမာ ငလး;ဖူးဂိုင်းသီန်း;သါမာ အန်.ယပ်.-

(ဂ) ဖူးမီးပုန်း;ဖွန်း တီးလှမ်းတပ်.ငင်းငုန်း၊ တပ်.၇၊ န်လိုင်းမိုင်းမံခ်,မၢ,၊ တီးခင်ခွက်၊ ရှင်းယၢ၊ ရှင်းလၢဂ်၊ ရှင်းဂါခ်လိုဝ်းအန်.။

(ခ) ဖူးမီးပုန်း;ဖွန်း တီးမုဂ်.လှမ်းပံးပိုင်ဂူန်း၊ ပိုင်ဖေ၊ သၢ,ဂိုဝ်းယမ်ငလး; ထါခ်ဂိုပ်,လူလ်;ပံးပိုင်,လၢ,လိုဝ်းအန်.။

(င) ဖူးမီးပုန်း;ဖွန်း ကမ်,အန် ဖူးလတ်းဂါခ် တီးရှင်းငံမ်း၊ ရှင်းလံမ်း၊ ရှင်းသင်းခံဂ်,၊ ရှင်းလိုဝ်းသင်း၊ ရှိန်းယေးရှမ်းတုမ်၊ ရှင်းရှမ်းဂန်ပိုင်,၊ ရှင်းသင်း၊ ရှင်းမုဂ်. လှမ်းပိုင်,လိုဝ်းအန်.။

(ဇ) ဖူးကပ်ပုန်း;ဖွန်း ကမ်,အန် ဖူးလတ်းဂါခ် တီးဂါခ်ငါခ်းမာဂ်.မီးလိုဝ်းအန်.။

ဂန်(၂)

လွင်းရှမ်းသီး

၁။ ဖိုခ်လိဂ်;တင်းပပ်.လိဂ်; ကန်ဂိုပ်,လူလ်;ခေးမုန်း

ကန်ပီဆ်သီဆ်း;သါမါဆ်ဆ်. လှိုင်သေ ဗူးမီးပုဆ်း;ဗွဆ်း
ဗွံဂေးလှိုင်တေကမ်,လံ;ထတ်း;သင်း;တူလှ်း ကမ်,ဆ်ဆ်
တေကမ်,လံ; ဂူးသေသိမ်းဝံ.ဆ်။

၁၄။ လှမ်းဆင်,ပပ်.ပိုင်ဆ်.သေ ခေး;မုဆ်းဂီပ်.သီဆ်း;မါဆ်
ဆ်. လှိုင်သေလှိုင်;ကန်ဂီပ်,လူလှ်း; သီဆ်း;မါဆ်.သေ
တီး;လှိုင်;တင်း;တင်,ကန် လှိုင်.ရှိုင်သေကမ်,ဝါ;
တေကမ်,လံ;လှိုင်.တိုဝ်း ကမ်,ဆ်ဆ် တေကမ်,လံ;ထတ်း;
သင်း;တူလှ်း။

၁၅။ ဗူးလှိုင်သေကမ်,ဝါ;-

(ဂ) လှမ်းဆင်,မါခဆ်,၁၇။ မါခဆ်,ဗေ(ဂ) ဂီပ်,လူလှ်းဂပ်
.ဂါ,မုဂ်.လှမ်းမီးပုဆ်း;ဗွဆ်း။ ဗူးလှိုင်; သီဆ်း;မါခပ်လေး;
ဗူးဂီပ်း;သီဆ်း;မါပုဆ်း;တု,ဗီဆ်ဂါဆ်လှိုင်;ဂီပ်း;သီဆ်း;မါ
တမ်း;ဝှင်း;ခမ်း;ယမ်း; သေ တေလံ;ခပ်;တပ်;စွတ်;တီး;ရှိုဆ်း/
ရှိုင်းဆ်ဆ်.တေကမ်,လံ;ယု.ဂပ်း ကမ်,ဆ်ဆ်ရှမ်း;သီး
မုဂ်.လှမ်း လှိုင်;မီးပုဆ်း;ဗွဆ်း ဗူးထတ်း;သီဆ်း;လေး;
ဗူးဂီပ်း;သီဆ်း;သါမါ တေကမ်,လံ;ဗီတီး;ပိုင်။

(ခ) လှမ်းဆင်, မါခဆ်,၁၇။ မါခဆ်,ဗေသေ တု,တွပ်,
ခေး;ထမ်းလေး; တု,တီမ်း;သှ်,လှိုင်;ပိုင် ကန်တီမ်း;မါဝံ.ဆ်
ဆ်.တေကမ်,လံ;ထိုင်ခိုဆ်း။ ဂူး.သေ လေး,တွပ်,ကန်ဗီတီး
ကမ်,ဆ်ဆ် တီမ်း;သှ်,လှိုင်;ဗီတီး တေကမ်,လံ;ရှိုတီး;ဆ်။

(င) မှိုဝ်း;ဂီပ်း;သီဆ်း;သါမါဆ်ဆ်.ရှ်း;ဂေး;ကန်တွပ်,ပန် တွပ်,
ကန်ကမ်,လှိုင်;ကမ်,လှိုင်;ဆ်.သေ တေကမ်,လံ;တိုဝ်း;သူဆ်း။
လှိုင်;ငိုတ်း; ကမ်,ဆ်ဆ် ချေ့.လပ်,မဆ်း။

၁၆။ ဗူးထတ်း;သီဆ်း;ကမ်,ဆ်ဆ် ဗူးဂီပ်း;သီဆ်း;သါမါ ဂေး
လှိုင်သေကမ်,ဝါ;-

(ဂ) တု,ရှိုတီး;သင်း;ဆူးဂါဆ် ကန်ပန်မူး ဂီပ်,လူလှ်း;
သီဆ်း;သါမါဆ်ဆ်. ကမ်,မီးလှိုင်;တင်း ဂုမ်,ထုဆ်း;သေ
တေကမ်,လံ;ထိုင်ပိတ်း; ကမ်,ဆ်ဆ် တေကမ်,လံ;လှိုင်;ရှမ်း ပိတ်း။

(ခ) ချေးထမ်းကန်ကမ်း၊ ပျား ဆုံးပိုင်ချေးထမ်းဆန်. တေ
ကမ်း၊ လီးတွင်းထမ်း၊

(င) လွင်းသုန်၊ တူင်သေဂေ့.ဂေ့. ကန်လီးရှု.မုး
မှိုင်းဂိုင်းသီးဆီးမံဆန်. တေကမ်း၊ လီး၊ လာတ်၊ ကွက်၊
၂၀။ ဗူးလွဲသေကမ်း၊ ဝုး တေကမ်း၊ လီး၊ ဖမ်းရှိုတ်းဆင်
ဗူးဂိုင်းသီးဆီးသံမံဆန်။

ဂန်(၄)

ပိုင်သုက်.လေး တမ်း၊ တင်းဗိတ်း

၂၁။ ဗူးလွဲသေကမ်း၊ ဝုး ပေးထုက်၊ တင်းဗိတ်းကန်မံခ
ဆ်၊ ၂၂၊ မံခဆ်၊ ၂၃၊ မံခဆ်၊ ၂၄ ဖမ်းသီးဝံ.ဆန်. ဝှပ်းပိန်
တင်းဗိတ်းလိုင်လိင်းလီးလေး၊ ပိန်ပိုင်သုက်.ကန်တူင်၊
ခွက်၊ ကန်ကမ်း၊ ပုန်းလှိုင်ဆိုင်လှိုင် ဂေ့ယပ်. တမ်း၊
ငိုဆ်းကန်ကမ်း၊ ပုန်းရှုမိုဆ်၊ ဂေ့ယပ်. ပန်တမ်း၊ လီးတင်း
သွင်ကန်ယပ်. ဆ်ဂေ့။

၂၀။ ဗူးထတ်းသင်း ကမ်း၊ ဆန် ဗူးဂိုင်းသီးဆီးမံဂေ့လွဲ
သေကမ်း၊ ဝုး ပေးရှိုတ်းဗိတ်းပိုင်သုက်. ကန်မံခဆ်၊ ၂၇
၂၆၊ သီးဝံ.ဆန်.သေ ဝှပ်းတင်းဗိတ်းလိုင်လိင်းလီးလေး၊
တေလီးပန်တမ်း၊ တူင်.ခွက်၊ တေကမ်း၊ ပုန်းလှိုင်
လှိုင်ဆိုင်၊ ကမ်း၊ ဆန် တမ်း၊ ငိုဆ်းကန်ကမ်း၊ ပုန်းလှိုင်ရှု
မိုဆ်၊ ဂေ့ယပ်. ပန်တမ်း၊ လီးတင်းသွင်ကန်ယပ်. ဆ်ဂေ့။

၂၁။ ဗူးလွဲသေကမ်း၊ ဝုး ပေးထုက်၊ တင်းဗိတ်းကန်မံခ
ဆ်၊ ၂၈ ဖမ်းသီးဝံ.ဆန်. ဝှပ်းတင်းဗိတ်းလိုင်လိင်းလီးလေး၊
လီးခမ်း၊ တင်းပန်တမ်း၊ တေလီးပန်မန်းတမ်း၊ တူင်.ခွက်၊
ကန်ကမ်း၊ ပုန်းလှိုင် ဆိုင်ပိ ကမ်း၊ ဆန် ပန်တမ်း၊
ငိုဆ်းကန်ကမ်း၊ ပုန်းလှိုင် ရှုသီးဂေ့ယပ်. တမ်း၊ တင်း
သွင်ကန်ဂေ့ ယပ်ယပ်. ဆ်ဂေ့။

၂၂။ ဂုန်းဂူးဂေ့. ကန်ယူ၊ သင်းဆုံးလိုင်၊ မိုင်းရှုမ်းတုမ်သေ
လွဲထိမ်ပန်လီးဆန်. မီးပုန်းဗွန်း တု၊ လွဲထိမ်ရှိုတ်းသင်း

အားဂါးဂီဝ်းသီခ်းမံဆခ်.ယဝ်.။

?၆။ လွမ်းဆင်,ပပ်.ပိုင် ဂါးခွတ်,ဗွတ်. လွမ်းငဝ်းဂေုး
ဂီဝ်းသီခ်းမံလေး; လွမ်းလဝ်းဂီဝ်းသီခ်းမံခပ် တေ
လံးသိုပ်,ကပ်ပုခ်းဗွတ်းလေးဂီဝ်းကပ်သီခ်း; မံ
ကန်လုင်ပွင်လိုင်;ခွတ်,ဗွတ်.ဝံ. လိမ်မိုဝ်းပပ်.ပိုင် ကမ်,ပံ,
လီ.ဒေဝံ. ဆံဂေး။

?၇။ ဗွတ်းလွမ်းဂေုးဂီဝ်းသီခ်းမံဂွပ်ဆပ်.ကပ်းခပ်.ဗွတ်း
တဂီဝ်းသီခ်းမံကပ်းခပ်ဂွေးလခ်.လခ်.။ ဗွတ်းထတ်းသီခ်း;၊
ဗွတ်းဂီဝ်းသီခ်းသံမံလေး; ဗွတ်းကန်လံးပခ်ပုခ်းဗွတ်းဝံ.
တု,အားဂါးဂီဝ်း သီခ်းသံမံလိုင်ဆခ်. မိုဝ်းဗွတ်းဂျပ်,ဂါ
ခ်ယု,ဆခ်. မဂ်းမခ်းပိခ်ဗွတ်းဂျပ်,ဂါခ် ဂုခ်းမိုဝ်းယဝ်.။

?၈။ မဂ်.လွမ်းလုင်ပွင်လိုင်ဆံ. ခွတ်,ဗွတ်.လံးမူ,
လွမ်းဗွတ်းထမ်းဂါးဂီဝ်း သီခ်းမံဂွပ်ဆပ်.ဂုခ်း ယု,ဂေး။

?၉။ ဆင်,ဂီဝ်တေဂီဝ်းသင်းဒေဆမ်.ဒေဆတုဝ်ဆခ်. လွမ်း
ဆင်,ပပ်.ပိုင်ဆံ. မဂ်းမခ်းကွတ်,မး ဆခ်.သေ-

(ဂ) ထမ်းဗွတ်းလုင်ခပ်ဆံ. ကပ်တင်းလွင်းဗွတ်းဂွမ်း;
လုင်ပွင်လိုင်;မိုဝ်းဂွမ်းတုမ်သေ ပိုခ်ကွတ်, လံး
လမ်းဂီဝ်းသင်းပပ်.ပိုင်. မံမီးလိုင်ဆခ်.ယဝ်.။

?၁၀။ မိုဝ်းပီ 18Z?ဆံ; ပပ်.ပိုင်ဂီဝ်,လုလုးသီခ်းမံဂွပ်ဆပ်.
ဂုခ်း လိုင်;မိုဝ်းဂွမ်းတုမ်ဆံ. ကပ်တင်းပပ်.ပိုင်ဆံ.သေ
ခိုခ်းဂွပ်;သမ်းဂု,ယဝ်.။

လွမ်း : ဆင် , လွင် ; ခွတ် , ဗွတ် . လိုင် မိုဝ်း : ဂွမ်း ; တုမ်
လွမ်းလိုင်မိုဝ်းမံခ်,မး,သေ ဂပ်ခးလွင်းလံးမိုဝ်းယဝ်.။

(ရှင်း) တိုင်းလိုင်,
လဝ်းလွမ်းလိုင်မိုဝ်း
မိုဝ်းဂွမ်းတုမ်လွမ်းလိုင်မိုဝ်းမံခ်,မး,

